

Theologiæ Sacramentalis Scholasticæ Et Moralis Pars ...

Ad Mentem Doctoris Subtilis Ioannis Duns Scoti D. Augustino conformen

In quâ tractatur de Augustissimo Eucharistiæ Sacramento, ac Sacrificio
Missæ, ...

Bosco, Jean a

Lovanii, 1667

Concl. VIII. Mutationes miraculosæ, quæ fiunt circa Eucharistiam,
aliquando veræ sunt, aliquando tantùm apparentes: equidem ordinariè
non est vera Christi Caro, vel verus Christi Sanguis, qui ...

[urn:nbn:de:hbz:466:1-73377](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-73377)

CONCLUSIO VIII.

Mutationes miraculosæ, quæ fiunt circa Eucharistiam, aliquando veræ sunt, aliquando tantum apparentes: equidem ordinariè non est vera Christi Caro, vel verus Christi Sanguis, qui apparet; neque semper sub illis permanet Christus sacramentaliter.

117. Circa Eucharistiam factæ fuerunt miraculosæ mutationes;

Paschasium Corbeiensem. Guitmundum.

Scotus.

quæ possunt esse Christi in propria specie, & in alia specie:

ratio istius allegatur a Scoto.

Constat ex historiis fide dignis sapissimè factas fuisse mutationes, aliquando ad confusionem Infidelium, qui veritatem realis præsentia Corporis & Sanguinis Christi in Sacramento negabant; aliquando ad terrorem indignè communicantium; subinde ad confirmationem infirmorum: interdum etiam ad consolationem Sanctorum & piorum huius Sacramenti cultorum. Vide Paschasium Corbeiensem lib. de Eucharistia cap. 14. Guitmundum lib. 3. de hoc Sacramento, & alios.

Prima pars Conclusionis est communis. Docet eam Scotus in Report. (Colonie impressis) 4. dist. 10. q. 9. n. 10. verba ejus exscribo pro clariori intellectu. Circa visionem, inquit, Christi, si posset sensibiliter videri in altari, ponuntur casus, quia aliquando apparuit ibi puer visibiliter oculo corporali: aliquando apparuit caro non habens distinctè formam humanam. Dico, quod possibile est tales apparitiones esse Christi in propria specie, & in alia specie.

In propria, inquam, specie, id est, in proprio corpore realiter & dimensivè; & in alia specie per aliquam mutationem medii, vel organi visorii, aut immediatè ipsius visus, vel solius phantasia, quibus Deus imprimit speciem visibilem, vel phantasma Christum sic representans.

Rationem è vestigio subjungit: Quia talis apparitio vel apparuit tantum uni, vel omnibus assistentibus: & hoc vel transcurter, vel permanenter. Si apparuit uni tantum, non est ibi Christus realiter dimensivè in hostia: quia nihil erat ibi extra sensibile, nisi quod prius: sed apparuit sic videnti interiori, vel in aère iuxta oculum; & tunc apparet sibi quasi esset obiecti hic existentis: cum tamen non sit ibi aliter, quam prius. Si tamen appareat omnibus assistentibus realiter, credo quod est ibi: quia vult apparere sensibiliter propter fidem confirmandam: & vult ibi verè adorari, sicut in hostia: igitur verisimile est, quod ibi est verus Christus sensibiliter, quia nec vult fidem confirmare per phantasticas apparitiones, nec quod communitas faciat idololatriam,

adorando aliud, quam verum Deum. Si autem appareat permanenter, credo quod est ibi realiter sensibiliter, sed non est in Eucharistia apparenter, sed regulariter est in Eucharistia, licet possit præsentiam suam causare sine Eucharistia, si velit.

Itaque ad discernendum quando mutationes miraculosæ sive in Corpus & Sanguinem, sive in lapidem, vel aliam quamcumque rem sint veræ in Eucharistia, quando apparentes solum, hæc sit regula. Quando illa mutatio miraculosa omnibus eodem modo apparet, & hoc ad longum tempus, est verè in Sacramento facta: si verò non omnibus eodem modo, vel ad breve tempus appareat, est tantum apprens per delusionem sensus.

Ratio est; quia seclusis novis miraculis, quæ hic sine fundamento fingi non debent, obiectum sensibile quod verè ita est, ut uni apparet, eodem modo & perseveranter natum est movere quemcumque visum: actio liquidem obiecti in visum est per modum naturæ; & ideo quantum de se, habet se semper eodem modo.

Dixi, seclusis novis miraculis; quia indubie potest Christus seipsum præbere videndum realiter uni, & non alteri; Deo utique cum illo, & non cum hoc concurrente.

Neque ex apparenti tantum mutatione rectè intuleris: ergo Deus potest esse auctor mendacii sive deceptionis. Primum enim, sensus, uti non judicat sic esse, vel non esse, sed simpliciter apprehendit hoc vel illud, tamquam in specie sensibili relucens, ita non decipitur proprie, tamen non ita fit, ut representetur. Intellectus verò exinde arguens, quamvis decipiatur, non tamen à Deo, sed à seipso; quia imprudenter concludit ita statim esse, quia sic apparuit sensui, qui in multis aberrat à vero.

Sed nunquid Deus talia representando sensui, intendit intellectum decipere? Numquid vult intellectum statim judicare, quod ita fit, ut apparet sensui? Minimè; sed vult aliud quiddam, quod verissimum est, intellectui per hanc figuratam apparitionem manifestare, nimirum Corpus & Sanguinem suum verè esse in Sacramento.

Eleganter Divus Augustinus Questionum Evangelicæ lib. 2. capite ultimo: Quod scriptum est (inquit) de Domino: Finxit se longè ire: non ad mendacium pertinet. Non enim omne, quod fingimus, mendacium est; sed quando id fingimus, quod nihil significat, tunc est mendacium. Cum autem fictio nostra referatur ad aliquam significationem, non est mendacium, sed aliqua figura veritatis. Alioquin omnia, quæ à sapientibus & sanctis visis, vel etiam ab ipso Domino figuratè dicta sunt, mendacia deputabuntur; quia secundum usitatum intellectum non subsistit veritas in talibus dictis. Et post pauca: Sicut autem dicta, ita etiam facta finguntur sine mendacio ad aliquam rem significandam. Quid illustrius ad rem nostram dici poterat?

Sanè

tertia parte Conclusionis, quæ nullam aliam patitur difficultatem.

Manet quandoque Christus sacramentaliter sub speciebus miraculosè immutatis.
Hoc extra omne dubium esse debet, aliquando sacramentaliter permanere Christum sub speciebus miraculosè immutatis, quando videlicet non est talis & tanta immutatio, ut desineret substantia panis, si ibi esset: alioquin si tanta & talis est, æquè certò Sacramentum corrumpitur. Ad quod moraliter judicandum & discernendum (physica enim certitudo non potest haberi sine speciali revelatione) hæc regula notari potest.

Signum ad hoc diducendum.
Quando apparitiones sunt tales, ut habeant similitudinem cum præsentia Christi hic; ut si appareat sanguis, caro, vel puer, aut splendor aliquis, tunc existimandum est, non desisse Corpus & Sanguinem Christi esse in Sacramento; quia ad hoc videtur illa apparitio ordinari, ut ostendat realem præsentiam Christi hic. Quando verò apparitio habet dissimilitudinem cum præsentia Christi, ut si Sacramentum in ore fumentis videatur converti in lapidem, vel in cineres resolvi &c. tunc credibile est non manere Christum in Sacramento; quia ad hoc significandum videtur ordinari talis apparitio.

125. De adoratione miraculorum specierum.
Et hinc judicandum est de adoratione miraculorum specierum. Prioris enim generis species, sub quibus manet Christus, sunt adoranda lætè absolutè, quia sunt verè Sacramentum, vel sub illis verè latet Sacramentum. Et ita habet praxis Ecclesiæ. Posterioris verò generis species sunt solum adoranda lætè respectivè, sicut Crux & alia Christi signa merè significativa, & non continentia Christum. Cæterum ad tollendam omnem ambiguitatem & incertitudinem, periculumque præcavendum materialis saltem idololatriæ, solet Ecclesiæ speciebus miraculosè adorationi expositis apponere aliquam aliam hostiam consecratam.

quibus ad jungitur ad eucelam alia hostia consecrata.
Hactenus ad primam quæstionem, de qua Scotus in primo scripto non meminit: in Reportatis verò satis breviter eam attigit, & ideo minùs accuratè discussit; quia incidenter, & non ex professo. Unde ex hac parte nolim videri ejus auctoritati in aliquo præjudicasse.

Venio ad secundam quæstionem, quæ facilem habet responsionem; est autem hujusmodi:

CONCLUSIO IX.

Facta miraculosâ mutatione circa species, non obligatur Sacerdos ad sumptionem, vel novam Consecrationem: equidem consulitur nova Consecratio.

126. Species mutata &c.
Prima pars intelligitur, nisi species redeant ad priorem statum. Unde si non est perpetua mutatio, tantisper expectandum erit, donec

restituatur speciebus pristinus status, & tunc ad præsumendam sunt sicut priùs, ac si nulla fuisset unquam facta mutatio. Quidni, cum ex præcepto divino debeat integraliter perfici Sacrificium, & commodè possit?

Si autem permutatio specierum fuerit perpetua, sive vera, sive apparens solum, videtur hoc ipso Deo dispensare in suo præcepto sumendi Sacramentum; quandoquidem illud constituitur in eo statu, in quo commodè sumi non potest, utique propter horrorem vel nauseam, quam incutit fumentis. Et dato quòd nullum horrorem vel nauseam incurteret, adhuc videtur excusari Sacerdos à sumptione; quia Christus non instituit sumendam hoc Sacramentum, nisi sub specie panis & vini exterius apparente.

Sed numquid potest sumere? Resp. Ecclesiæ nusquam significat se hoc prohibere, neque Christus, & aliunde verè sumitur Christus sub specie panis & vini: supponimus quippe ex dictis Conclusionibus præcedenti, quamdiu manet ibi Christus, manere pariter species panis & vini, quamvis forè occultatas sub alia specie miraculosa: horror quoque ac nausea possunt abesse. Nihilominus tamen, inquit Suarez disp. 55. sect. 4. servanda est Ecclesiæ consuetudo, à qua non licet facile discedere, præsertim quia hoc conferre potest ad majorem Sacramenti reverentiam.

Consentio; ast rursus interrogo: quid ergo faciendum Sacerdoti? Num sine sumptione Sacramenti potest recedere ab altari? Vel debet aliud Sacramentum consecrare, & illud sumere, atque ita Missam abolvere? Ratio dubitandi est: quia ex una parte non potest sumere species miraculosè immutatas; aliunde verò, nimirum ex lege divina propter integritatem Sacrificii, tenetur consumere Sacrificium. Accedit quòd eodem die non possit bis celebrare.

Ob hanc difficultatem sunt diversæ de hac re sententiæ. Divus Antonius 3. parte Theol. tit. 16. cap. 6. §. 14. existimat debere Sacerdotem totum aliud Sacramentum consecrare & sumere. Sed hæc sententia multis non placet: quia, inquit, totum Sacramentum de novo consecratum non pertinet ad prius Sacrificium, sed est novum Sacrificium totale: ergo illius sumptio nihil juvat ad prius Sacrificium integrandum: ergo talis Sacerdos eodem die bis celebrat, quod de per se est illicitum, præterquam in die Natalis Domini.

Ideo alii apud Suarez supra, quos ipse sequitur, consent, nullam esse obligationem novæ Consecrationis propter sumptionem; quia, quamvis sumptio sit de integritate Sacrificii ex præcepto divino, de quo suo loco, tamen illud præceptum jam non potest impleri; quia Sacramentum non est jam consumptibile pro hoc statu miraculoso.

Addunt